

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Barcin i jego otoczenie w 2017 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Barcin

Typ gminy: miejsko-wiejska

Liczba ludności: 14 858

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 9189

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 22

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 61,8%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 4785,12 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 39

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina miejsko-wiejska należąca do grupy 12 gmin, z przeważającym udziałem gmin z siedzibą powiatu, a także leżące wzdłuż dróg krajowych lub ze znaczącą rolą dużych przedsiębiorstw. W tych gminach liczba ludności jest powyżej mediany, a ryzyko bezrobocia zbliżone do średniej w województwie. Są to gminy o wysokim poziomie dochodów własnych na mieszkańca. W tej grupie ponad połowa przedsiębiorstw MŚP działa w sektorze usług natomiast niski jest udział płatników w przemyśle. W tej grupie gmin liczba przedsiębiorstw na 10 tys. mieszkańców jest relatywnie wysoka, natomiast średnia zatrudnienie w przedsiębiorstwach jest znacząco poniżej średniej w województwie. Średni poziom wynagrodzeń w tej grupie jest zbliżony do średniej, a przychody podatkowe na przedsiębiorstwo nieznacznie wyższe niż średnia.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2017	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	4785,12	108,0	99,6
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	2586,26	122,9	116,9
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	4604,90	106,1	96,3
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	1146,00	111,0	[b.d.]

Wielkość sektora MŚP

W 2017 r. w gminie zarejestrowanych było 983 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2017 r. w gminie było 570 płatników składek ZUS oraz 756 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	486	232	35	3	270
ZUS (płatnicy składek)	271	222	69	8	299
REGON		920	54	9	983

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	142	24,9	0,6
Usługi (G-S)	397	69,6	0,6
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	127	22,3	0,6
Transport i gospodarka magazynowa (H)	93	16,3	1,4
Budownictwo (F)	87	15,3	0,7
Przetwórstwo przemysłowe (C)	52	9,1	0,6
Pozostała działalność usługowa (S)	35	6,1	0,7
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	2	0,4	0,5
Edukacja (P)	16	2,8	0,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	33	5,8	0,4
Kultura (R)	9	1,2	0,5

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 3830 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 41,7% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 2197 osób, to jest 23,9% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 1806 osób, to jest 19,7% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 1138 osób, w tym 420 osób w administracji, 299 osób w sektorze opieki zdrowotnej 332 osób w sektorze edukacji oraz 87 osób w sektorze kultury, było to łącznie 12,4% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 247 kobiet i 333 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 1518 osób i 25-34 lat – 1381 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

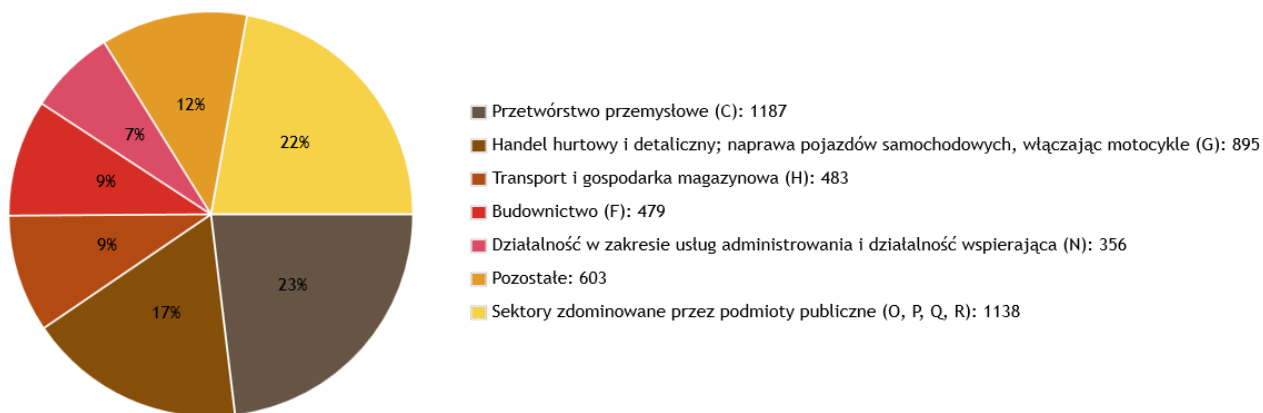
2017	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	282	1,0	7,4
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	820	3,7	21,4
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	1493	21,6	39,0
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	1235	154,4	32,2

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (1187 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (895 osób),

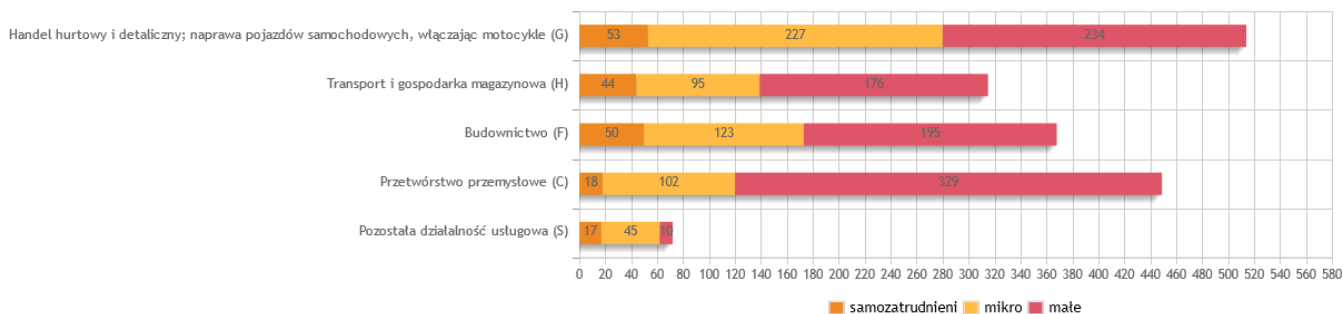
- Transport i gospodarka magazynowa (H) (483 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Barcin

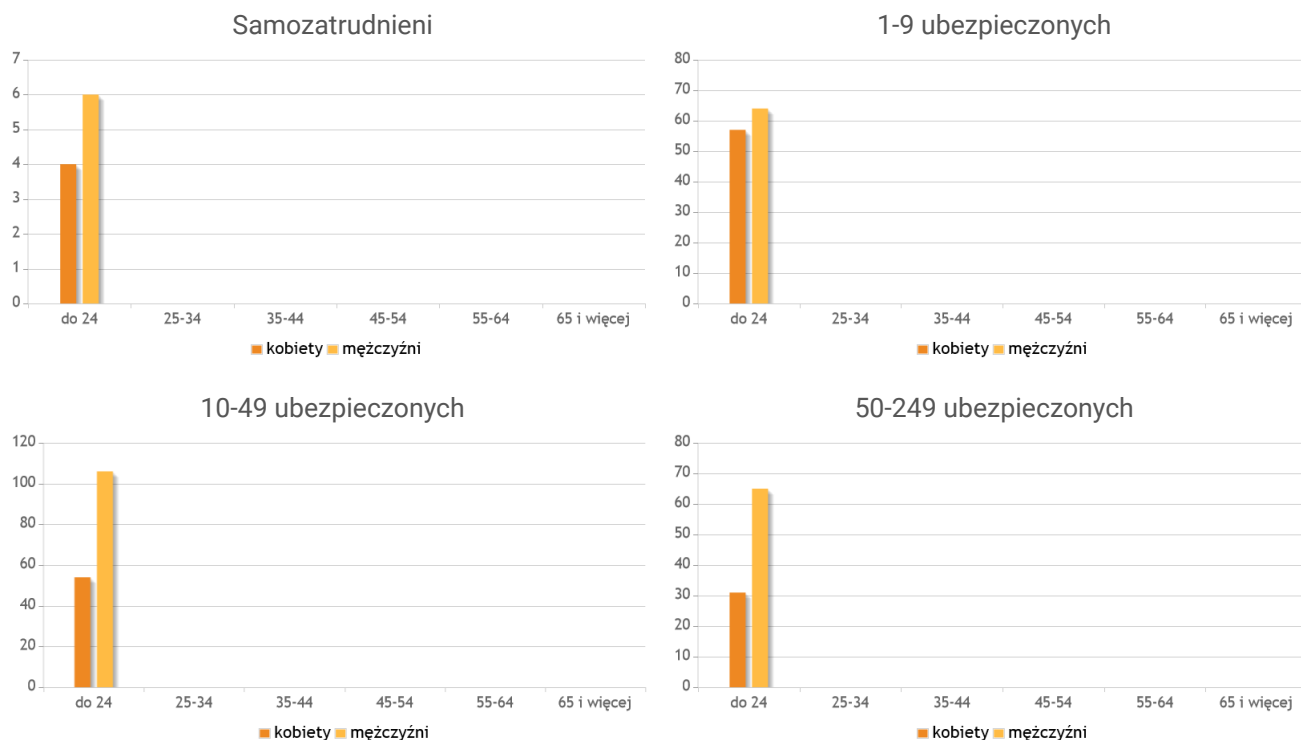
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 247 kobiet i 333 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 1518 osób i 25-34 lat – 1381 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Barcin w grudniu 2017 r. wynosiła 2691 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Budownictwo (F)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2691	2191	1919	2504	3232
Kobiety	2538	1980	1934	2475	3072
Mężczyźni	2802	2346	1904	2531	3367
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2318	2076	1726	2240	2763
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2362	2267	1730	2194	2554
Budownictwo (F)	2999	1881	1596	2507	5424
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2563	1416	2038	1896	2838
Pozostała działalność usługowa (S)	2166	2150	1208	2688	3218

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	109,7	123,0	106,1	103,5	112,7
Kobiety	108,8	115,5	107,9	104,7	113,5
Mężczyźni	110,3	128,2	104,5	102,4	111,7
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	105,9	122,7	107,2	102,9	100,5
Transport i gospodarka magazynowa (H)	107,3	134,4	101,0	100,8	95,8
Budownictwo (F)	121,2	131,1	103,1	112,5	160,0
Przetwórstwo przemysłowe (C)	106,9	78,2	114,8	93,2	103,3
Pozostała działalność usługowa (S)	113,5	115,3	76,3	130,3	156,2

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	100,1	115,8	97,0	96,6	102,1
Kobiety	101,6	108,3	100,0	97,5	103,7
Mężczyźni	101,0	121,3	94,4	95,7	100,6
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	97,3	110,4	96,9	98,8	92,1
Transport i gospodarka magazynowa (H)	104,2	122,3	90,0	97,3	86,5
Budownictwo (F)	110,8	112,3	87,6	105,0	145,9
Przetwórstwo przemysłowe (C)	105,3	76,2	110,0	83,8	95,2
Pozostała działalność usługowa (S)	95,2	117,4	73,5	123,6	124,0

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Barcin według danych podatkowych funkcjonuje 270 przedsiębiorstw, w tej grupie 35 to przedsiębiorstwa małe, a 3 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (594,3%). W przypadku małych przedsiębiorstw 42,9% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 57,1% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Barcin

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	234	119	0	0	353
PIT 36L	59	54	20	0	133
PIT 28A	190	35	0	0	225
PIT 28B	3	0	0	0	3
CIT	0	24	15	3	42
Łącznie	486	232	35	3	756

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 521 941 500 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Barcin

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	19 442 474	58 770 810	0	0	78 213 284
PIT 36L	86 705 600	82 294 500	185 649 000	0	354 649 100
PIT 28A	8 563 120	7 034 990	0	0	15 598 110
PIT 28B	533 280	0	0	0	533 280
CIT	0	34 601 356	117 899 944	35 690 900	188 192 200
Łącznie	115 244 474	182 701 656	303 548 944	35 690 900	637 185 974
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	9,9	35,6	41,8	12,7	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Barcin łącznie wyniosły 42 410 749 zł, co stanowiło 8,1% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2017 r. w gminie Barcin

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	5 118 459	4 778 020	0	0	9 896 479
PIT 36L	14 095 500	11 304 100	12 728 000	0	38 127 600
PIT 28A	8 025 163	6 650 042	0	0	14 675 205
CIT	0	3 457 425	1 993 462	1 499 700	6 950 587
Łącznie	27 239 122	26 189 587	14 721 462	1 499 700	69 649 871
Jako % przychodu	23,7	14,3	4,8	4,2	10,9
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	39,1	37,6	21,1	2,2	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2017 r. w gminie Barcin

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	83 087,50	493 872,35	0,00	0,00	221 567,38
PIT 36L	1 469 586,44	1 523 972,22	9 282 450,00	0,00	2 666 534,59
PIT 28A	45 069,05	200 999,71	0,00	0,00	69 324,93
PIT 28B	177 760,00	0,00	0,00	0,00	177 760,00
CIT	0,00	1 441 723,17	7 859 996,27	11 896 966,67	4 480 766,67
Łącznie	237 128,55	787 507,14	8 672 826,97	11 896 966,67	842 838,59

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	70,9	110,9	0,0	0,0	98,2
PIT 36L	83,5	92,8	145,7	0,0	117,2
PIT 28A	87,5	119,0	0,0	0,0	96,2
PIT 28B	235,4	0,0	0,0	0,0	253,0
CIT	0,0	189,7	107,8	36,4	85,3
Łącznie	70,0	102,2	139,2	39,4	86,4

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	556,9	116,9	0,0	0,0	103,2
PIT 36L	115,9	87,3	153,4	0,0	130,7
PIT 28A	87,2	112,8	0,0	0,0	92,0
PIT 28B	155,9	0,0	0,0	0,0	132,9
CIT	0,0	125,8	87,2	20,6	79,0
Łącznie	83,1	93,8	126,9	22,0	59,9

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.